

som Nasjonal Samling tar sikte på, sålangt fra diktatur, at det tvertimot er nøiaktig det motsatte:

en rettferdig og saklig folke-representasjon, og en avlastning av den centrale statsmakt, ved nye selvstyreorganer.

Det vil også tydelig fremgå av det ovenfor fremholdte at vi vil ikke nogen kopi av utlandet, av fascisme eller nasjonalsosialisme, o.lign.

Det nye Tyskland og Italia er riktignok organiserte nasjonalstater, også bygget op på arbeidslivets grunn og med bevarelse av den private eiendomsrett. Men den faglige ordning er der helt underordnet et diktatorisk parti, et statsparti, hvis ledelse eller leder innehar den øverste lovgivende makt, om enn etter folkets mandat. Det er ikke den ordning vi arbeider for.

NS vil en ren faglig ordning

med den øverste lovgivende, bevilgende og kontrollerende myndighet samlet i en nasjonalfor-samling valgt på faglig og demokratisk grunn, og med en faglig riksregjering som det øverste utøvende organ for denne nasjonalforsamlingen og for folket.

Nasjonal Samling tilstreber ikke noget diktatur. Ikke kommunistisk og ikke «fascistisk». Men heller ikke nogen fortsettelse av det nuværende norske evneløse skindemokrati med dets korrup-te, hyklerske, og maskerte parti-diktatur.

Nasjonal Samling vil et nasjo-nalt demokrati, både politisk og økonomisk demokrati og et fritt åndsliv; et virkelig folkestyre og en virkelig frihet.

VIDKUN QUISLING.

VIDKUN QUISLING:

DIKTATUR

ELLER

NASJONALT DEMOKRATI?

DIKTATUR

ELLER

Nasjonalt demokrati?

AV

VIKUN QUISLING

Et fritt folk er et folk som selv kan bestemme de lover det skal leve under, og de skatter som skal avgis til det offentlige styre og stell.

Styreformen er kjennemerket ved ordningen av den øverste lovgivende myndighet og i sammenheng dermed den bevilgende myndighet.

I et diktatur er den øverste makt i hendene på en enkeltmann, eller hvad ofte verre er, en partiklikk eller sammenrotting av partiklikker.

Det faglige riksting.

I DEN STATS- OG SAMFUNDSORDNING SOM NASJONAL SAMLING VIL GJENNEMFØRE, SKAL DEN ØVERSTE LOVGIVENDE MAKT FREMDELLES LIGGE I STORTINGET, MEN I ET STORTING SAMMENSATT AV FAGLIGE DELEGERTE FOR DET ARBEIDENDE FOLK, OG IKKE AV PARTIPOLITIKERE. STORTINGET SKAL OMDANNES TIL ET FAGLIG

RIKSTING BESTÅENDE AV ET NÆRINGSTING OG ET KULTURTING, ISTEDETFOR NU AV

ET SAKALDT ODELSTING OG ET SAKALDT LAGTING.

Medlemmer av Næringstinget og Kulturtinget skal velges av de faglige organisasjoner, henholdsvis næringslivets organisasjoner og de ikke-økonomiske organisasjoner. Representantene velges for et bestemt tidsrum. Men de skal nårsomhelst kunne tilbakekalles av sin organisasjon, hvis de svikter. Forøvrig bør også enkelte medlemmer ha plass i Rikstinget ex officio, d.v.s. direkte som følge av den faglige stilling de innehar.

De faglige organisasjoner (laugene).

De faglige organisasjoner (laugene) skal således avløse de politiske partier som grunnlag for valget til nasjonalforsamlingen og bestemmelse av folkeviljen. Det skal dog også være adgang

til å henvise særlige spørsmål til avgjørelse ved folkeavstemning på grunnlag av almindelig, like og direkte stemmerett.

Disse nye faglige organisasjoner, som blir lovfestede ledd mellom den enkelte og staten, skal organiseres mest mulig på grunnlag av de eksisterende fag-, nærings- og kultur-organisasjoner. Men med den vesentlige forskjell at de skal omfatte alle arbeidsledd og interesser i vedkommende yrke eller næring, således både arbeidsgivere og lønnsmottagere.

Det skal bygges på prinsippet:

«YRKESAMARBEIDE PÅ NASJONAL GRUNN», og ikke som nu på den prinsippløse klassekamp på internasjonal grunn.

De skal være frivillige organisasjoner, men de legaliserte fagorganisasjoner skal være de eneste som har lovlig status og rett til å representere vedkommende fag og yrke.

Kulturelt og økonomisk selvstyre.

Sammen med denne ny-organisasjon av nasjonens kultur- og næringsliv vil NS innføre kulturelt og økonomisk selvstyre. Likesom staten for 100 år siden overløt ledelsen av det kommunale styre og stell til kommunale folkestyreorganer under statens overtilsyn (kommunalt selvstyre), må staten nu, samtidig som den ved lov skaper orden i arbeidslivets organisasjoner, også overløte disse faglige organisasjoner en viss frihet og forpliktelse, til å styre sine fagområder.

Det er den moderne utviklingskrav.

Regjeringens stilling.

Hvad selve regjeringsspørsmålet angår, så krever Nasjonal Samling en handlekraftig nasjonal riksregjering uavhengig av partipolitikk (NS program pkt. 1).

NS vil ikke gjenopvekke den personlige kongemakt, men vil gjenreise de sunde prinsipper for den utøvende makt som er fastslått i Eidsvoll-grunnloven, og som nu er blitt fullstendig forkvaklet av partipolitikken. Regjeringen skal dog fortsatt være underkastet nasjonalforsamlingens kontroll og skal kunne kastes av denne. Men for å sikre det sterke og stødige styre som et lands ledelse krever, mener vi at under den nye ordning skal statssjefen (kongen) ikke behøve å bytte regjeringssjef, medmindre to tredjedeler av Rikstinget krever det. Selv skal Kongen nårsomhelst kunne avskjedige statsministeren (Grunnlovens paragraf 22). Likeledes mener vi at det bør innføres opløsningsrett og som nevnt referendum (folkeavstemning).

De enkelte fagministre skal derimot ombyttes av statssjefen etter forslag av regjeringssjefen eller når et simpelt flertall i nasjonalforsamlingen, Rikstinget, resp. Næringstinget (Kulturtinget) krever det. Likeledes må forutsettes å bli etablert et nøie tillits- og ansvarsforhold mellom vedkommende fagministre og vedkommende faglige organisasjon og dens gruppe i Rikstinget.

Et nasjonalt demokrati.

Som vil fremgå av ovenstående er den reform av statens styre